

MOSTAR
Prostori koji pokreću

**SAMOPROCJENA KAPACITETA GRADA MOSTARA TEMELJENA NA 12 PRINCIPA
DOBRE LOKALNE SAMOUPRAVE U USPOREDBI SA STAJALIŠTIMA
GRAĐANKI I GRAĐANA MOSTARA**

Izjava o odricanju odgovornosti:

Ova publikacija je isključiva odgovornost Agencije lokalne demokratije Mostar i ne odražava nužno stavove Vlade Ujedinjenog Kraljevstva. Publikacija je nastala u okviru projekta “Mostar – Prostor koji pokreću” kojeg financira Vlada Ujedinjenog Kraljevstva. Nositelj projekta je People in Need (PIN) češka neprofitna, nevladina organizacija koja pruža humanitarnu i razvojnu pomoć u više od 30 zemalja širom svijeta. Zajedno sa PIN-om, ravnopravni članovi konzorcija su Everyday Peace Indicators (EPI), Omladinski kulturni centar Abrašević (OKC Abrašević); Agencija lokalne demokratije iz Mostara (LDA Mostar) i Udruženje građana Nešto Više (NV).

Britanska ambasada
Sarajevo

Sadržaj

Predgovor	1
Uvod	2
Upitnik za građanke i građane grada Mostara	4
Grafički prikaz upitnika za građanke i građane Mostara	9
Standardi dobrog upravljanja	20
Proces samoprocjene Grada Mostara	32
Samoprocjena kapaciteta Grada Mostara	33
Bodovanje	33
Broj bodova po principima	38
Ukupan broj bodova	38

Predgovor

Identifikovanje ključnih izazova pred kojima se nalazi određena lokalna zajednica prvi je korak u smjeru djelovanja za njihovo prevladavanje. Interakcija građanki/građana i lokalne samouprave jedna je od konstanti, stoga, proces kroz koji se ona provlači mora biti jednostavan, jasan i uzajamno koristan. Kada govorimo u kontekstu djelovanja bilo koje gradske administracije, njena ključna uloga je biti na usluzi građankama i građanima, pri čemu se odgovornost obiju strana mora uzeti u obzir. Kvalitet i kvantitet aktivnih kanala komunikacije, nivo dostupnosti informacija, te posljedična needukovanost o pravima i načinu korištenja istih, stvaraju slabu opću informisanost, te u nekim slučajevima umjetno kreiraju antagonizme i/ili dolazi do potpunog negiranja postojećih praksi, pri čemu se brojni procesi odmiču od tačke rješenja.

Pri pregledu ove publikacije treba imati u vidu okolnosti koje su grad Mostar držale u iznimno nepovoljnom položaju cijelo jedno desetljeće, pri čemu su gubitnici u prvom redu bile njegove građanke i građani, što je rezultiralo i stagnacijom rada i razvoja Gradske administracije.

Ova publikacija donosi saznanja bazirana na samoprocjeni Gradske administracije naspram vlastitog mišljenja građanki i građana grada Mostara, te joj je namjera ukazati na bazično stanje, odnosno polaznu tačku s koje je potrebno uložiti dodatne napore kako bi se sve aktere potaklo na akciju u korist kreiranja kvalitetnih uvjeta življenja.

Samoprocjena kapaciteta Grada Mostara temeljena na 12 principa dobre lokalne samouprave u usporedbi sa stajalištima građanki i građana Mostara

---

Uvod

Kako Grad vidi sebe a kako Vi vidite Grad?

U okviru trogodišnjeg projekta "Mostar – Prostori koji pokreću", financiranog sredstvima Vlade Ujedinjenog Kraljevstva, proveden je opsežan proces samoprocjene kapaciteta Grada Mostara u periodu travanj - svibanj 2022. godine. Proces je koordinirao projektni partner Agencija lokalne demokratije Mostar u suradnji s predstavnicima Grada Mostara, a obuhvatio je nekoliko ključnih faza.

Kao temelj za početak procesa procjene, u ožujku 2022. godine, održana je radionica o ELoGE programu Vijeća Europe s timom delegiranim ispred Grada Mostara, a čija se metodologija bazira na samoprocjeni lokalnih samouprava kroz 12 principa dobrog demokratskog upravljanja. U okviru radionice, certificirani ELoGE stručnjaci prenijeli su delegiranom timu Grada Mostara detaljan postupak provedbe i evaluacije navedenog procesa, te su im uručeni svi dostupni priručni materijali, prevedeni na lokalne jezike i prilagođeni lokalnom kontekstu.

Prva faza samoprocjene Grada Mostara, temeljena na ELoGE programu, podrazumijevala je internetsku promociju i diseminaciju upitnika za građanke i građane grada Mostara. Sadržaj upitnika temeljen je na 12 principa dobre demokratske uprave, koji pokrivaju sljedeća područja djelovanja: pošteno provođenje lokalnih izbora, zastupanje i sudjelovanje; reaktivnost – adekvatna i blagovremena reakcija; efikasnost i djelotvornost; vladavinu prava; etično ponašanje; kompetentnost i kapacitet; inovacije i otvorenost za promjene; održivost i dugoročna orijentacija; dobro financijsko upravljanje; ljudska prava, kulturna različitost i socijalna kohezija; odgovornost.

Na pitanja u okviru navedenih principa odgovorilo je ukupno 1.524 ispitanika čime su dali vlastitu procjenu kvalitete usluga koje pruža i politike koje provodi Grad Mostar.

Druga faza procesa samoprocjene odnosila se na popunjavanje temeljnog dokumenta, standarda ELoGE programa, od strane tima delegiranog ispred Grada Mostara. Standard ELoGE programa se temelji na istih 12 principa dobrog demokratskog upravljanja, kroz koje lokalna samouprava na temelju brojnih indikatora ocjenjuje svoje djelovanje. Svaka dodijeljena ocjena koja se odnosi na određeni princip svoje uporište mora imati u priloženoj dokumentaciji koja potkrijepljuje istu.

U trećoj fazi procesa, popunjenom Standardu ELoGE programa, od strane delegiranog tima Grada Mostara, priložena su prethodno statistički obrađena mišljenja građanki i građana Mostara.

Ova publikacija donosi komparativni prikaz samoprocjene koju je proveo Grad Mostar u odnosu na mišljenja građanki i građana Mostara temeljenih na 12 principa dobre demokratske uprave.

Treba imati na umu da je samoprocjena kapaciteta koju je proveo Grad Mostar u okviru projekta "Mostar – Prostori koji pokreću" uvod u realizaciju narednih aktivnosti projekta, s fokusom na seriju edukacija kroz LAP program Vijeća Europe, koje će realizirati projektni partner,

Agencija lokalne demokratije Mostar. Edukacije će za cilj imati jačanje kapaciteta javnih službenika i službenica Grada Mostara, kao i predstavnika organizacija civilnog društva koje djeluju na području Mostara, a u kontekstu poboljšanja svih manjkavosti koje su detektirane na temelju prethodno izvršene samoprocjene Grada Mostara.

Važno je naglasiti da se provedeni proces samoprocjene temeljen na ELoGE programu Vijeća Europe ponavlja, te da svaki novi ciklus samoprocjene uz usmjerene edukacije, jačanjem kapaciteta nastoji ojačati i poboljšati područja djelovanja koja se pokažu kao slabe karike lokalne samouprave.

Upitnik za građanke i građane grada Mostara

U travnju, 2022. godine provedena je internetska anonimna anketa koja je putem upitnika prikupila stavove građanki i građanka Mostara o djelovanju Grada Mostara, a temeljila se na 12 principa dobrog demokratskog upravljanja. Na anketu je odgovorilo 1.524 ispitanika.

Upitnik je sadržavao sljedeća pitanja:

Princip 1: Pošteno provođenje izbora, zastupanje i sudjelovanje

(Osigurava realne mogućnosti svim građankama/građanima da iskažu svoj stav o javnim poslovima u lokalnoj zajednici)

1. Zadovoljan/na sam mogućnostima koje imam da utječem na Gradske odluke koje su mi od interesa.

- 0 - Nemam mišljenje
- 1 - Vrlo slabo
- 2 - Slabo
- 3 - Dobro
- 4 - Vrlo dobro

Princip 2: Reaktivnost - blagovremena i adekvatna reakcija

(Osigurava da lokalna vlast ispuni legitimna očekivanja i potrebe građanki/građana)

2. Pritužbe vezane za pružanje usluga Grad Mostar rješava na profesionalan način.

- 0 - Nemam mišljenje
- 1 - Vrlo slabo
- 2 - Slabo
- 3 - Dobro
- 4 - Vrlo dobro

Princip 3: Učinkovitost i djelotvornost

(Osigurava da su ciljevi ispunjeni uz najbolju upotrebu resursa)

3. U cjelini, prilično sam zadovoljan/na uslugama koje pruža Grad Mostar.

- 0 - Nemam mišljenje
- 1 - Vrlo slabo
- 2 - Slabo
- 3 - Dobro
- 4 - Vrlo dobro

Princip 4: Otvorenost i transparentnost

(Osigurava javni pristup informacijama i olakšava razumijevanje načina provedbe lokalnih javnih poslova)

4. Grad Mostar dobro informira građanke/građane o pitanjima vezanim za lokalne politke.

0 - Nemam mišljenje

1 - Vrlo slabo

2 - Slabo

3 - Dobro

4 - Vrlo dobro

Princip 5: Vladavina prava

(Osigurava pravednost, nepristranost i predvidljivost)

5. U ovom gradu zajednički interesi svih stanovnika su važniji od interesa pojedinaca.

0 - Nemam mišljenje

1 - Vrlo slabo

2 - Slabo

3 - Dobro

4 - Vrlo dobro

Princip 6: Etično ponašanje

(Osigurava da je javni interes stavljen ispred privatnog)

6. U ovom gradu svi građani imaju jednak tretman bez obzira na njihovu povezanost s izabranim predstavnicima/ama i službenicima/ama.

0 - Nemam mišljenje

1 - Vrlo slabo

2 - Slabo

3 - Dobro

4 - Vrlo dobro

Princip 7: Kompetentnost i kapaciteti

(Osigurava da su lokalni izabrani predstavnici/e i službenici/e u mogućnosti obavljati svoje dužnosti)

7. Većina javnih službenika/ca u ovom gradu su kompetentni i uglavnom dobro obavljaju svoj posao.

0 - Nemam mišljenje

1 - Vrlo slabo

2 - Slabo

3 - Dobro

4 - Vrlo dobro

Princip 8: Inovacije i otvorenost za promjene
(Osigurava da dobrobit proizlazi iz novih rješenja i dobre prakse)

8. Grad Mostar ima dobre procedure za postupanje po sugestijama građana u svrhu poboljšanja pružanja javnih usluga.

- 0 - Nemam mišljenje
- 1 - Vrlo slabo
- 2 - Slabo
- 3 - Dobro
- 4 - Vrlo dobro

Princip 9: Održivost i dugoročna orijentacija
(Osigurava uzimanje u obzir interesa budućih generacija)

9. U ovom gradu donositelji odluka uključuju građane u pronalaženje rješenja za lokalne probleme.

- 0 - Nemam mišljenje
- 1 - Vrlo slabo
- 2 - Slabo
- 3 - Dobro
- 4 - Vrlo dobro

Princip 10: Dobro financijsko upravljanje
(Osigurava optimalno i produktivno korištenje javnih sredstava)

10. Grad Mostar dobro informira građane o tome šta porezni obveznici dobivaju za svoj novac.

- 0 - Nemam mišljenje
- 1 - Vrlo slabo
- 2 - Slabo
- 3 - Dobro
- 4 - Vrlo dobro

Princip 11: Ljudska prava, kulturna raznolikost i socijalna kohezija
(Osigurava da svi građani budu zaštićeni i poštovani i da nitko nije diskriminiran ili isključen)

11. U ovom gradu se poštuju ljudska prava i njihova primjena se stalno unaprijeđuje za sve kategorije stanovništva.

- 0 - Nemam mišljenje
- 1 - Vrlo slabo
- 2 - Slabo
- 3 - Dobro
- 4 - Vrlo dobro

Princip 12: Odgovornost

(Osigurava da lokalni izabrani predstavnici/e i službenici/e preuzmu odgovornost i odgovaraju za svoje postupke)

12. U ovom gradu izabrani predstavnici/ce dobro obrazlažu svoje odluke građanima.

0 - Nemam mišljenje

1 - Vrlo slabo

2 - Slabo

3 - Dobro

4 - Vrlo dobro

OSNOVNE INFORMACIJE

13. Spol

1 - Muški

2 - Ženski

13.a Zanimanje:

1 - Zaposlen u javnom sektoru

2 - Zaposlen u privatnom sektoru

3 - Samostalni poduzetnik

4 - Student/učenik

5 - Umirovljenik, primalac socijalne pomoći

6 - Nezaposlen

7 - Ostalo

13.b Veoma sam zadovoljan/na mogućnostima koje imam da utječem na vlastito radno okruženje.

0 - Nemam mišljenje

1 - Vrlo slabo

2 - Slabo

3 - Dobro

4 - Vrlo dobro

14. U politici se često spominju termini "lijevo" i "desno". Na skali na kojoj 1 predstavlja one koji su politički potpuno lijevo, a 10 predstavlja one koji su politički potpuno desno, gdje bi ste se smjestili?

15. Razina obrazovanja:

- 1 - NKV- bez škole i nezavršena osnovna škola
- 2 - PKV, NSS- osnovna škola
- 3 - KV, VKV- srednja škola do 3 god.
- 4 - SSS- srednja škola u trajanju od 4 i više godina i gimnazija
- 5 - VŠS- 1. stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola
- 6 - VSS- fakultet (diplomant), akademija, magisterij, doktorat

16. Prihodi domaćinstva:

- 1 - do 500 KM
- 2 - do 1.000 KM
- 3 - do 2.000 KM
- 4 - preko 2.000 KM

18. Koliko godina živite u gradu Mostaru?

19. Imate li svakodnevnu odgovornost za brigu o djeci ili drugim članovima obitelji?

- 1 - Da
- 2 - Ne

**GRAFIČKI PRIKAZ UPITNIKA ZA
GRAĐANKE I GRAĐANE
MOSTARA**

UPITNIK ZA GRAĐANKE I GRAĐANE MOSTARA

**PROCJENA POLITIKA KOJE PROVODI I
USLUGA KOJE GRAD MOSTAR PRUŽA
SVOJIM GRAĐANIMA**

BROJ ISPITANIKA

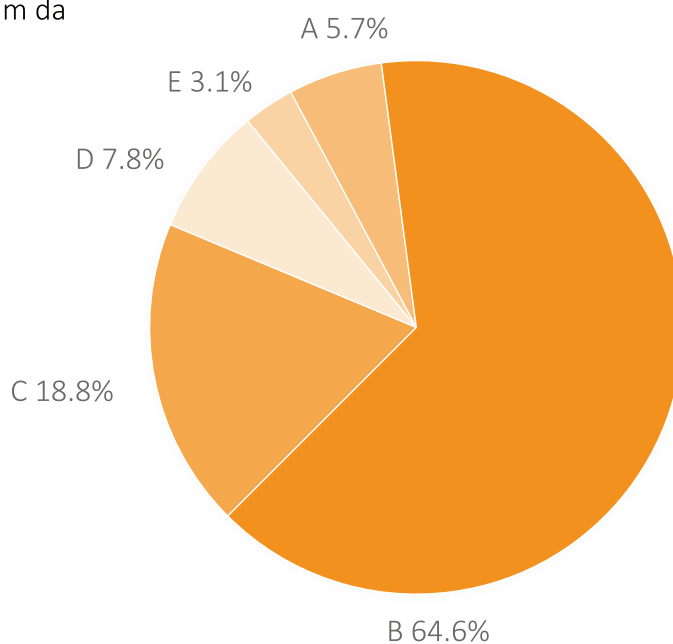
1.524

Princip 1

Pošteno provođenje izbora, zastupanje i sudjelovanje

Zadovoljan/na sam mogućnostima koje imam da utječem na Gradske odluke koje su mi od interesa.

- A Nemam mišljenje
- B Vrlo slabo
- C Slabo
- D Dobro
- E Vrlo Dobro

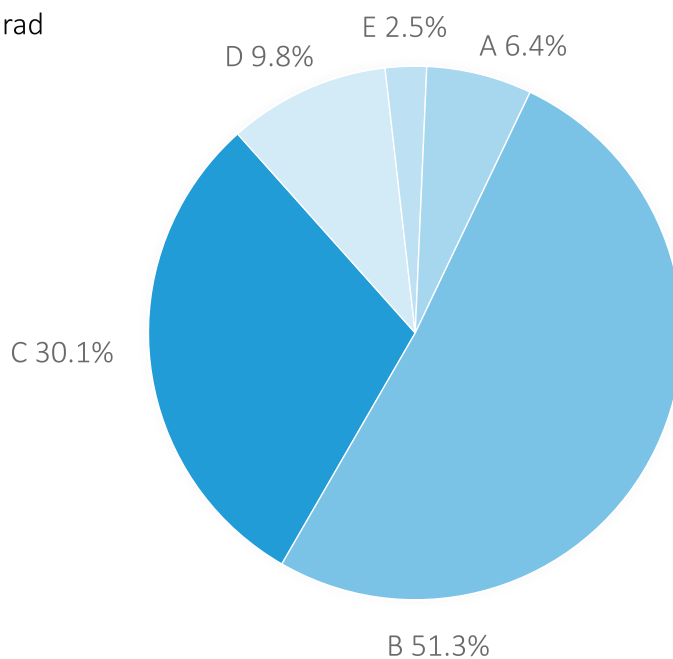

Princip 2

Reaktivnost- blagovremena i adekvantna reakcija

Pritužbe vezane za pružanje svojih usluga Grad Mostar rješava na profesionalan način.

- A Nemam mišljenje
- B Vrlo slabo
- C Slabo
- D Dobro
- E Vrlo Dobro

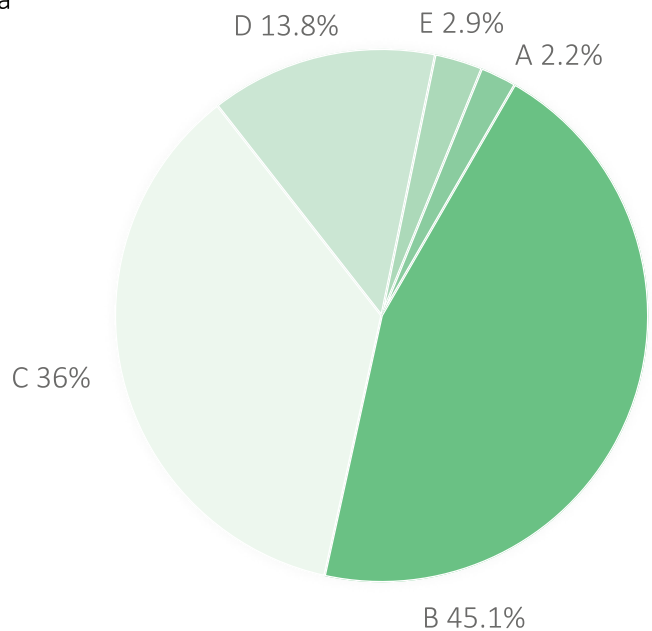

Princip 3

Efikasnost i djelotvornost

U cjelini, prilično sam zadovoljan/na uslugama koje pruža Grad Mostar.

- A Nemam mišljenje
- B Vrlo slabo
- C Slabo
- D Dobro
- E Vrlo Dobro

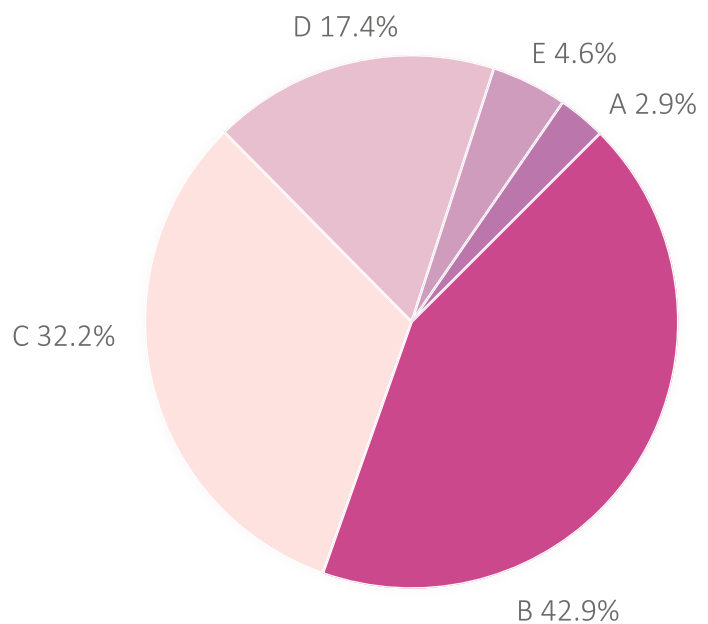

Princip 4

Otvorenost i transparentnost

Grad Mostar dobro informira građanke i građane o pitanjima vezanim za lokalne politke.

- A Nemam mišljenje
- B Vrlo slabo
- C Slabo
- D Dobro
- E Vrlo Dobro

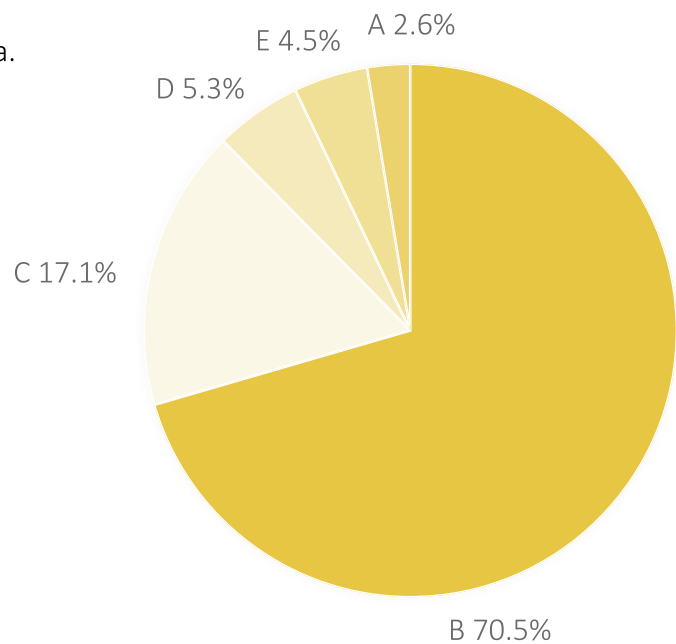

Princip 5

Vladavina prava

U gradu Mostaru zajednički interesi svih stanovnika su važniji od interesa pojedinaca.

- A Nemam mišljenje
- B Vrlo slabo
- C Slabo
- D Dobro
- E Vrlo Dobro

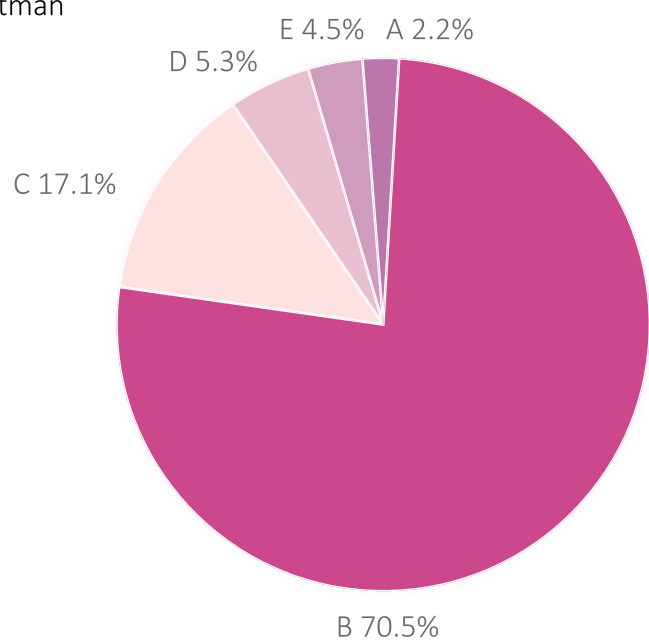

Princip 6

Etično ponašanje

U gradu Mostaru svi građani imaju jednak tretman bez obzira na njihovu povezanost s izabranim predstavnicima/ama i službenicima/ama.

- A Nemam mišljenje
- B Vrlo slabo
- C Slabo
- D Dobro
- E Vrlo Dobro

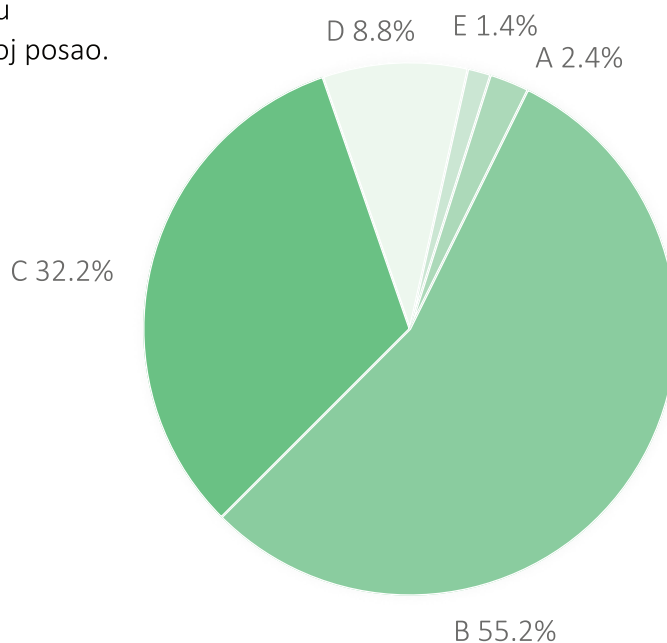

Princip 7

Kompetentnost i kapaciteti

Većina javnih službenika/ca u ovom gradu su kompetentni i uglavnom dobro obavljaju svoj posao.

- A Nemam mišljenje
- B Vrlo slabo
- C Slabo
- D Dobro
- E Vrlo Dobro

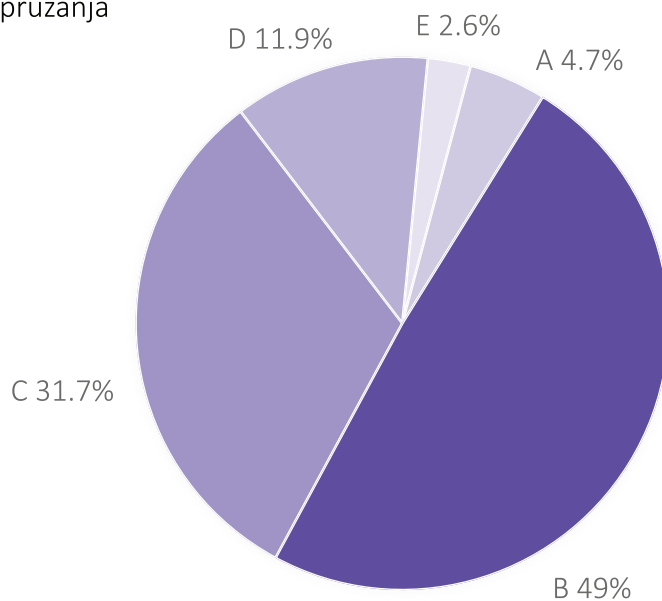

Princip 8

Inovacije i otvorenost za promjene

Grad Mostar ima dobre procedure za postupanje po sugestijama građana/ki u svrhu poboljšanja pružanja javnih usluga.

- A Nemam mišljenje
- B Vrlo slabo
- C Slabo
- D Dobro
- E Vrlo Dobro

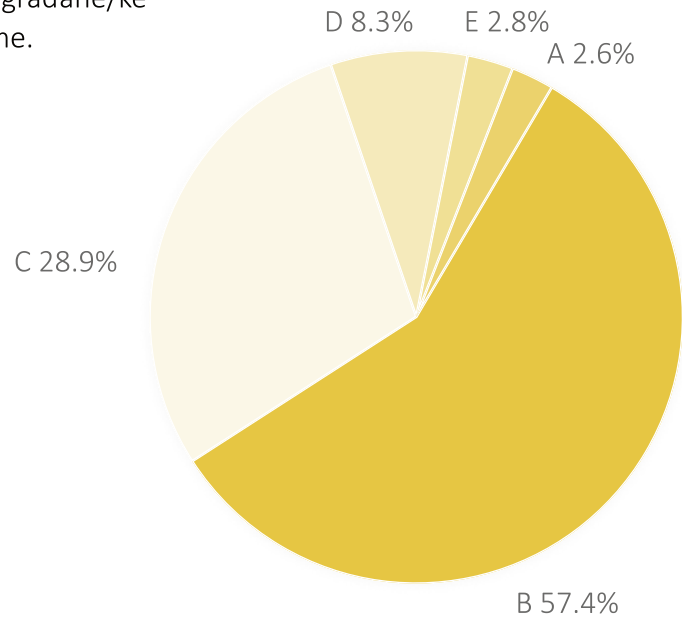

Princip 9

Održivost i dugoročna orijentacija

U ovom gradu donositelji odluka uključuju građane/ke u pronalaženje rješenja za lokalne probleme.

- A Nemam mišljenje
- B Vrlo slabo
- C Slabo
- D Dobro
- E Vrlo Dobro

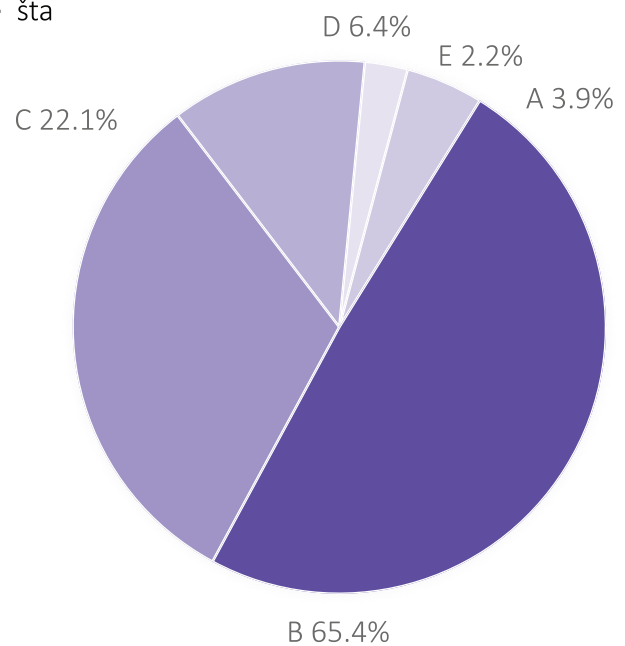

Princip 10

Dobro financijsko upravljanje

Grad Mostar dobro informira građane/ke o tome šta porezni obveznici dobivaju za svoj novac.

- A Nemam mišljenje
- B Vrlo slabo
- C Slabo
- D Dobro
- E Vrlo Dobro

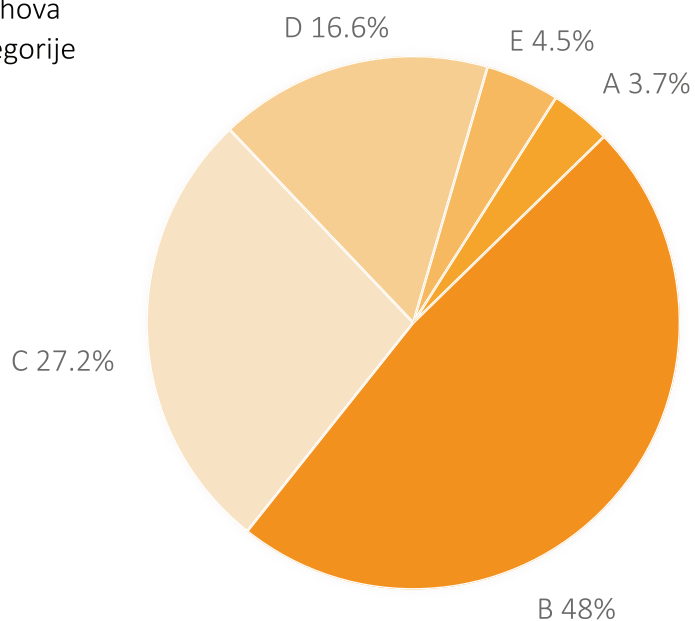

Princip 11

Ljudska prava, kulturna različitost i socijalna kohezija

U ovom gradu se poštuju ljudska prava i njihova primjena se stalno unaprijeđuje za sve kategorije stanovništva.

- A Nemam mišljenje
- B Vrlo slabo
- C Slabo
- D Dobro
- E Vrlo Dobro

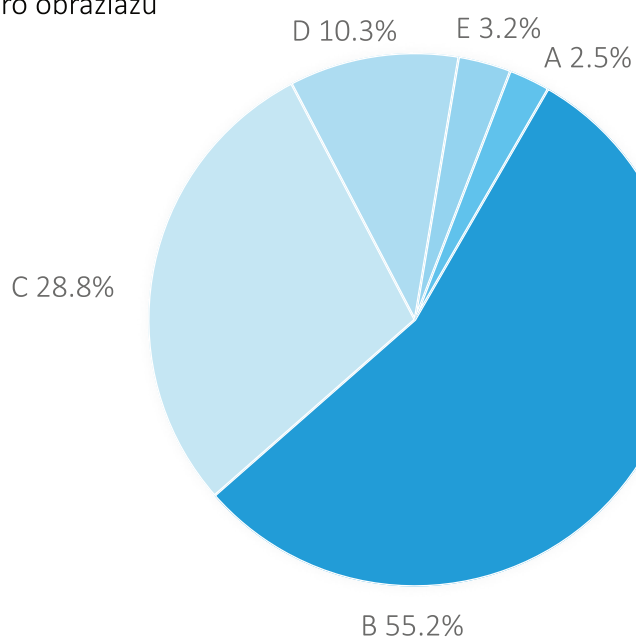

Princip 12

Odgovornost

U ovom gradu izabrani predstavnici/ce dobro obrazlažu svoje odluke građanima/kama.

- A Nemam mišljenje
- B Vrlo slabo
- C Slabo
- D Dobro
- E Vrlo Dobro

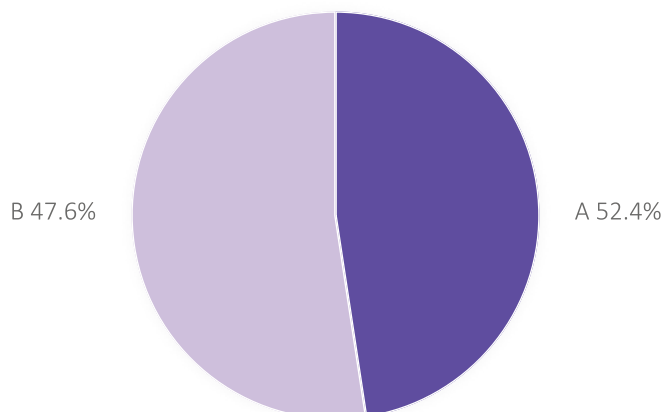

Upitnik za građanke i građane grada Mostara

Osnovne informacije o ispitanicima

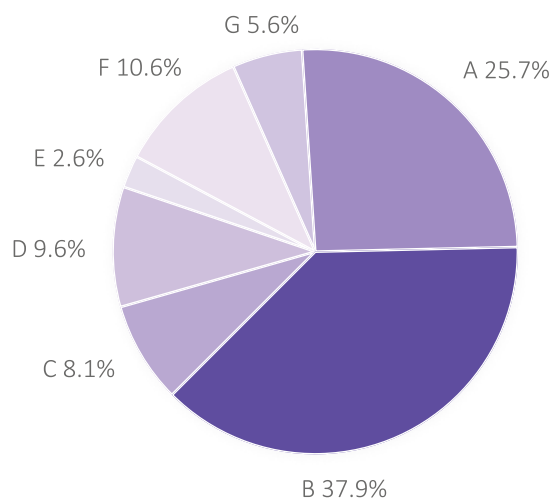
Spol

- A Muški
- B ženski

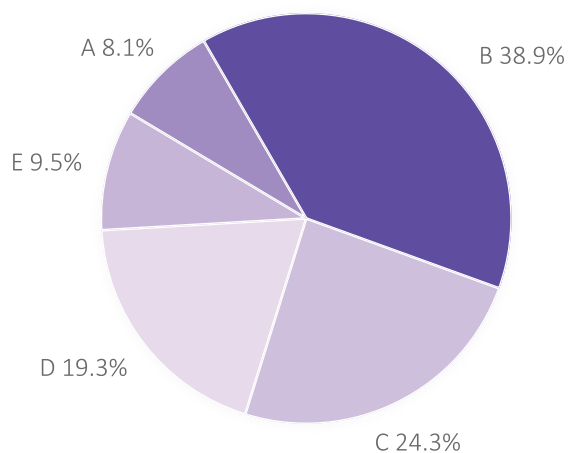
Zanimanje

- A Zaposlen u javnom sektoru
- B Zaposlen u privatnom sektoru
- C Samostalni poduzetnik
- D Student/učenik
- E Penzioner/umirovljenik
- F Nezaposlen
- G Ostalo

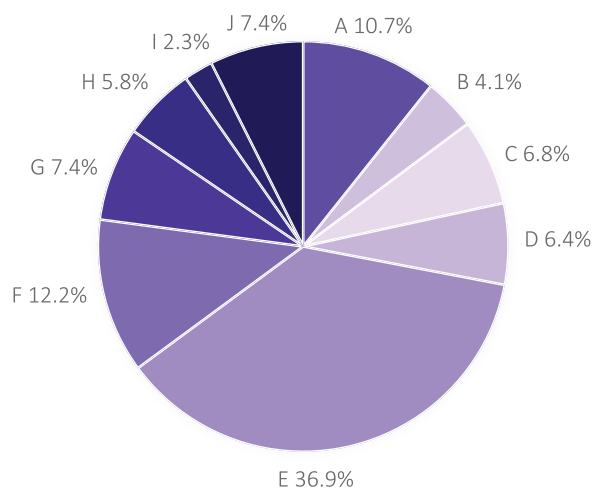
Veoma sam zadovoljan/na mogućnostima koje imam da utječem na vlastito radno okruženje.

- A Nemam mišljenje
- B Vrlo slabo
- C Slabo
- D Dobro
- E Vrlo dobro

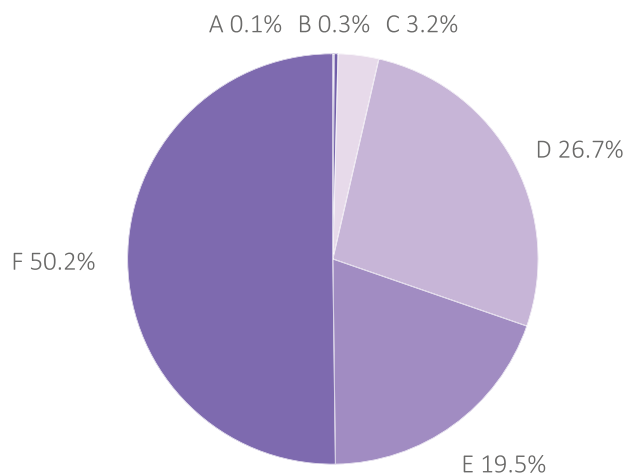
U politici se često spominju termini "lijevo" i "desno".
Na skali na kojoj 1 predstavlja one koji su politički potpuno lijevo,
a 10 predstavlja one koji su politički potpuno desno,
gdje bi ste se smjestili?

A 1	F 6
B 2	G 7
C 3	H 8
D 4	I 9
E 5	J 10

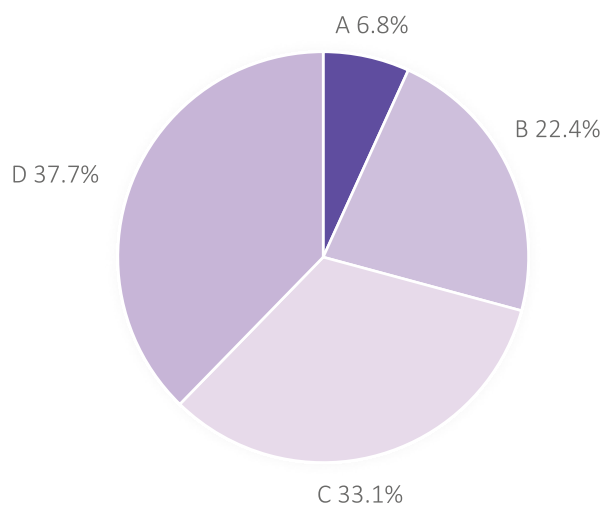
Nivo obrazovanja

- A Bez škole
- B Osnovna škola
- C Srednja škola do 3 godine
- D Srednja škola (4 godine i više)
- E 1. stupanj fakulteta
- F 2. i 3. stupanj fakulteta

Prihodi domaćinstva

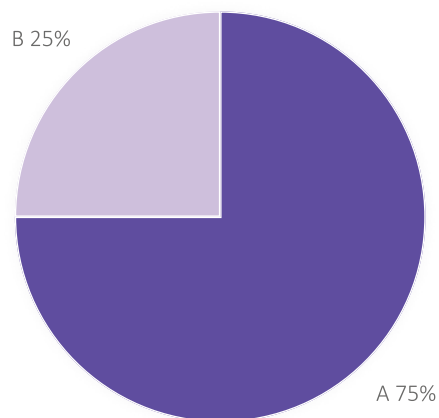
- A Do 500 KM
- B Do 1.000 KM
- C Do 2.000 KM
- D Preko 2.000 KM

Imate li svakodnevnu odgovornost brige o djeci ili drugim članovima obitelji?

A DA

B NE

Grafički prikaz samoprocjene kapaciteta Grada Mostara

Po završetku anketiranja građanki i građana Mostara, Grad Mostar započeo je s procesom samoprocjene vlastitih kapaciteta, također na osnovu 12 principa dobrog demokratskog upravljanja. Rezultate samoprocjene možete pogledati u "Grafičkom prikazu samoprocjene kapaciteta Grada Mostara".

EUROPSKA OZNAKA IZVRSNOSTI U UPRAVLJANJU STANDARDI DOBROG UPRAVLJANJA

PRUŽANJE DOBROG UPRAVLJANJA

ELoGE Europska oznaka izvrsnosti u upravljanju

Standardi 12 principa inovativnosti i dobrog demokratskog upravljanja omogućavaju identifikaciju jedinica lokalne samouprave koje su najbliže poštovanju svih (ili većine) principa i stoga ispunjavaju uslove za dobivanje Europske oznake izvrsnosti u upravljanju- ELoGE.

Kako koristiti referentne vrijednosti - Benchmark

1. Standardi 12 principa inovativnosti i dobrog demokratskog upravljanja omogućavaju identifikaciju općina gradova koje su najbliže poštovanju svih (ili većine) principa i stoga ispunjavaju uslove za dobivanje Europske oznake izvrsnosti u upravljanju (ELOGE - European Label of Governance Excellence). Svako udruženje ili institucija, koja ima relevantna ovlaštenja i kapacitet, može podnijeti zahtjev za ELOGE akreditaciju pri Vijeću Europe kako bi bila u mogućnosti dodijeliti oznaku.

Standardne vrijednosti pružaju sljedeće informacije:

- a. Opis principa dobrog upravljanja i spisak aktivnosti koje bi obično pomogle općini/gradu da provede taj princip;
- b. Dio za samoprocjenu u kojem se od općina/gradova traži da identificiraju svoju razinu zrelosti za određeni princip.

Općinski/opštinski/gradski nivo primjene određenog princip se ocjenjuje na sljedeći način:				
NIJE PRIMJENJIVO	VRLO SLAB	SLAB	DOBAR	VRLO DOBAR
0	1	2	3	4
Nije primjenjivo, ne znam, nema mišljenja.	Svjesni smo ključnih pitanja koja treba riješiti, ali trenutno nema ili ima vrlo malo pristupa ili aktivnosti razvijenih za njihovo rješavanje.	Prepoznajemo ključna pitanja i razvijamo pristupe ili aktivnosti za njihovo rješavanje, iako je praktična implementacija do sada bila ograničena.	Imamo dobro razvijene planove i aktivnosti za rješavanje ključnih pitanja sa značajnim primjerima implementacije.	Možemo pokazati jasne dokaze o dobroj praksi koji se mogu podijeliti i dalje razvijamo naš pristup kako bi se osiguralo dugoročno i održivo poboljšanje.

- c. Dio za samoprocjenu u kojem se od općina/gradova traži da identificiraju svoju razinu zrelosti za određeni princip.

2. Od općine/grada se očekuje da:

- a) pročitati pružene informacije za svaki princip;
- b) razmotri dokaze koje ima na raspolaganju, a kojima bi se poduprla primjena određenog principa;
- c) napravi samoprocjenu nivoa primjene određenog principa; i
- d) dokumentuje dokaze koje želi da pruži u prilog vlastite samoprocjene.

3. Opis 'indikatora' odražava nivo aranžmana upravljanja koji bi bili u skladu sa standardom koji bi bio prikladan za ELOGE. Općina/grad koja je ocijenjena „dobro (3)“ za princip dobrog upravljanja vjerojatno će biti na razini potrebnoj za ELOGE

4. Informacije koje se koriste kao dokaz za završetak samoprocjene trebale bi biti lako dostupne općinama/gradovima iz različitih izvora, na primjer: postojeće politike, proceduralni dokumenti, operativna pravila i smjernice, interni i eksterni revizorski izvještaji, dokumenti o inspekcijama i pregledima. Očekuje se da će anketa građana, koja je potrebna kao dio ELOGE procjene, pružiti koristan izvor dokaza koji će podržati samoprocjenu.

5. Na dnu svakog principa naći ćete jednu izjavu koja je preuzeta iz upitnika za građane. Ovu izjavu također treba da ocijeni općina/grad i trebala bi da se koristiti za upoređivanje odgovora općine s odgovorima građana. Ako se pronađe bilo kakva razlika između tih izjava, planom praćenja (vidjeti u nastavku) trebale bi se razmotriti mjere koje se mogu poduzeti za smanjenje tih razlika.

6. Zbirna matrica primjene principa se koristi da bi se utvrdilo da li općina/grad ispunjava kriterije za oznaku zbrajanjem pojedinačnih bodova za svaki princip. (a) Za svaki indikator u datom principu, označeni su kvadratići i odgovarajuće vrijednosti (između 0 i 4). Prosječna ocjena za svaki princip je zbir ocjena za sve indikatore podijeljen s brojem indikatora. Ako je dobiveni prosjek između 0 i 1,99, princip se ne provodi, i oznaka se ne dodjeljuje. Ako je rezultat 2 ili više, ovaj rezultat se uzima u obzir za sljedeći korak. (b) Rezultati za svaki princip (2 ili više) se zbrajaju i dijele sa 12. Ako je rezultat 3 ili više, oznaka se dodjeljuje. Ako je rezultat manji od 3, oznaka se ne dodjeljuje. Sve ocjene će se računati samo na indikatorima standardnih vrijednosti, a ne na izjavama ili upitnicima za građane i vijećnike.

7. Implementacija procjene može biti na nivou države ili regije. Neka pitanja iz ovog dokumenta možda neće biti primjenjiva za svaku regiju/državu. Naravno, uloženi su naporu kako bi se to izbjeglo. Ponekad se to nažalost nije moglo prevazići. Stoga je na Platformi aktera da predloži (i dogovori sa Evropskom platformom) treba li se neko pitanje ukloniti iz ovog dokumenta.

8. Svrha matrice primjene principa je da pomogne općinama/gradovima da procijene svoje jake i slabe tačke. Postoji inherentna dinamika "poboljšanja" u ovom procesu. Neuspjeh u dobijanju oznake bi trebao potaknuti općine/gradove da se fokusiraju na slabe tačke i preduzmu akcije za poboljšanje (plan daljnjeg postupanja) s ciljem uspješne ponovne primjene. Općine/gradovi koje su primile oznaku još uvijek mogu raditi na poboljšanju ocjena nižih od prosjeka kako bi mogle dobiti oznaku s višim prosjekom sljedeći put.

Razina primjene određenog principa se ocjenjuje kako slijedi:		OCJENJIVANJE				
PRINCIP 1: Pošteno provođenje izbora, zastupanje i sudjelovanje		NP	VS	S	D	VD
KLJUČNI POJAM	INDIKATOR / POKAZATELJ	0	1	2	3	4
1.	Lokalni izbori se provode slobodno i pošteno, u skladu s međunarodnim standardima i domaćim zakonodavstvom, bez ikakvih prevara.					4
2.	Građani se nalaze u centru javnih aktivnosti i na jasno definisan način su uključeni u javni život na lokalnom nivou.					4
	Općine/gradovi nastoje da poboljšaju lokalne propise i praktične aranžmane u vezi sa učešćem građana u lokalnom javnom životu.					4
	Javnost je konsultirana u početnoj fazi procesa donošenja odluka.					4
3.	Svi muškarci i žene mogu imati glas u donošenju odluka, bilo direktno ili preko legitimnih posredničkih tijela koja zastupaju njihove interese. Tako široko učešće je izgrađeno na slobodi izražavanja, okupljanja i udruživanja.				3	
	Postoji aktivan program za ohrabivanje pojedinaca da preuzmu izabrane predstavničke uloge.				3	
4.	Svi se glasovi, uključujući one manje privilegovanih i najranjivijih, saslušavaju i uzimaju u obzir pri donošenju odluka, uključujući i dodjelu resursa.				3	
	Postoji aktivan program za uključivanje onih koji su socijalno ugroženi u donošenje odluka.				3	
5.	Uvijek postoji iskren pokušaj posredovanja između različitih legitimnih interesa i da se postigne široki konsenzus o tome šta je u najboljem interesu cijele zajednice i kako se to može postići.					4
	Općina/grad je identificirala ključne grupe aktera (koje uključuju organizacije civilnog društva, poduzeća, lokalne medije i druge interesne skupine). Ovaj popis podliježe revidiranju i ažuriranju.					4
6.	Općina/grad je uvela tehnike za deliberativni/savjetodavni proces u općini (savjetodavno saslušanje, građanska porota, participativno budžetiranje itd.).					4
	Odluke se donose po volji mnogih, dok se poštuju prava i legitimni interesi nekolicine.					4
Demografski sastav tijela izabranih dužnosnika odražava demografski sastav općine/grada.						4
U ovoj općini/gradu ljudi su zadovoljni mogućnostima koje imaju da utječu na odluke lokalne uprave koje su im od interesa.			1			

Razina primjene određenog principa se ocjenjuje kako slijedi:		OCJENJIVANJE				
PRINCIP 2: Reaktivnost- blagovremena i adekvatna reakcija		NP	VS	S	D	VD
KLJUČNI POJAM	INDIKATOR / POKAZATELJ	0	1	2	3	4
1.	Ciljevi, pravila, strukture i procedure prilagođeni su legitimnim očekivanjima i potrebama građana.				3	
	Općine/gradovi osiguravaju da svi izabrani predstavnici imaju na umu prvenstveno interese lokalnog stanovništva.				3	
2.	Javne usluge se pružaju, a na zahtjeve i žalbe se odgovara u razumnom roku.				3	
	Razvijena je i implementirana procedura postupanja po individualnim žalbama u vezi s funkcioniranjem lokalnih javnih službi i organa vlasti, sa zadatim vremenom odgovora i postoje dokazi da se ona koristi.				3	
	Informacije u vezi s pritužbama na općinu/grad i odgovorima na pritužbe, uključujući podatke o svakoj proistakloj promjeni dostupne su zaposlenicima, izabranim predstavnicima i građanima.				3	
	Ako su potrebne promjene u politici i načinu pružanja usluga, one se vrše na osnovu istraživanja, izvještaja, konsultacija, pritužbi i drugih metoda. Učinjene promjene se objavljuju.			2		
	Općina/grad pruža dobru brigu o 'korisnicima' osiguravajući da usluge pruža obrazovano i dobro obučeno osoblje koje razumije potrebe svog stanovništva.				3	
U ovoj općin/gradu se pritužbe vezane uz pružanje usluga rješavaju na profesionalan način.			1			

Razina primjene određenog principa se ocjenjuje kako slijedi:		OCJENJIVANJE				
PRINCIP 3: Efikasnost i djelotvornost		NP	VS	S	D	VD
KLJUČNI POJAM	INDIKATOR / POKAZATELJ	0	1	2	3	4
1.	Rezultati odgovaraju dogovorenim ciljevima.				3	
2.	Raspoloživi resursi se koriste na najbolji mogući način.		1			
3.	Sistemi za upravljanje učinkom omogućavaju da se procijene i unaprijede efikasnost i djelotvornost usluga.				3	
	Općina/grad razvija i primenjuje okvir za upravljanje učinkom koji obuhvata sve njene ciljeve, službe i funkcije, uključujući odgovarajuće pokazatelje i redovno podnosi izveštaje o svojim rezultatima i napretku svog rada.				3	
	Općina/grad razmjenjuje dobre prakse s drugim općinama i koristi ove informacije za poboljšanje vlastite efikasnosti i djelotvornosti.				3	
	Općina/grad izrađuje strateški i operativni evaluacijski dokument za evaluaciju javnih politika		1			
4.	Općina/grad uzima u obzir rezultate svojih evaluacija kako bi sprovela svoje buduće javne politike.			2		
	Revizije se obavljaju u redovnim intervalima radi procjene i poboljšanja rada.				3	
	Procedure, izvješća o radu i informacijski sistemi se podvrgavaju nezavisnoj reviziji, a o rezultatima se izvještavaju vijećnici.				3	
4.	Sve glavne usluge i funkcije se redovno provjeravaju u odgovarajućim intervalima, kako bi se procijenio njihov rad i utjecaj.			2		
	Općine/gradovi vode odgovarajuću evidenciju kako bi se obezbjedila identifikacija obrazaca postupanja i povećala efikasnost i djelotvornost.			2		
U cjelini, ljudi u ovoj općini/gradu su prilično zadovoljni uslugama koje pruža općina/grad.			1			

Razina primjene određenog principa se ocjenjuje kako slijedi:		OCJENJIVANJE					
PRINCIP 4: Otvorenost i transparentnost		NP	VS	S	D	VD	
KLJUČNI POJAM	INDIKATOR / POKAZATELJ	0	1	2	3	4	
1.	Odluke se donose i provode u skladu s pravilima i propisima.				3		
	Općina/grad ima jasan i dobro shvaćen pravni okvir koji je predložen široj javnosti.				3		
	Općinski/gradski pravni okvir uključuje jasnu šemu donošenja odluka, određujući ko je odgovoran za donošenje svake odluke i kako će se odluke donositi, provoditi i objavljivati.				3		
	Općina/grad donosi i provodi odluke na način koji je otvoren, transparentan, odgovoran i pravovremen, te u skladu s pravilima i propisima i koji je u skladu s međunarodnim standardima najbolje prakse.				3		
	Postoji široko dostupan i razumljiv proces za podnošenje žalbi na donesene odluke.				3		
2.	Opozicija ima pravo da iznosi prijedloge, amandmane i interpelacije. Opozicija također ima pravo da traži sastanke anketnih odbora o određenim temama i ima pravo da bude zastupljena u nekim tijelima lokalne vlasti.				3		
	Javnost ima pristup svim informacijama koje nisu proglašene tajnima iz dobro obrazloženih razloga u skladu sa zakonom (kao što je zaštita privatnosti ili obezbjeđivanje pravičnosti u postupku javnih nabavki).	Općine/gradovi obezbjeđuju redovit i jednostavan kontakt između građana i izabranih predstavnika.				3	
	Općine/gradovi aktivno informišu stanovništvo.				3		
3.	Općinski/gradski sastanci su otvoreni za javnost i medije, a dnevni red i materijali su javno dostupni.				3		
	Informacije o odlukama, provođenja javnih politika i rezultatima dostupne su javnosti na takav način da omogućavaju djelotvorno praćenje i doprinosu radu lokalnih vlasti.	Općina/grad ima 12- mjesčni program rada, koji ima inpute od strane građana i izabranih predstavnika, te je široko javno objavljen.				3	
	Izabrani predstavnici pokazuju otvorenost prema medijima i spremnost da medijima pruže informacije.				3		
Ova općina/grad dobro informiše građane o pitanjima vezanim za lokalne politike.			1				

Razina primjene određenog principa se ocjenjuje kako slijedi:		OCJENJIVANJE				
PRINCIP 5: Vladavina prava		NP	VS	S	D	VD
KLJUČNI POJAM	INDIKATOR / POKAZATELJ	0	1	2	3	4
1.	Lokalne vlasti se pridržavaju zakona i sudskih odluka.				3	
	Općina/grad poštuje sve važeće zakone i propise.					
2.	Pravila i propisi usvajaju se u skladu s procedurama predviđenim zakonom i provode se nepristrano.		1			
	Općina/grad javno izvještava o svim sudskim odlukama ili sankcijama donesenim na osnovu zakona o svim prekršajima koje je počinila.					
	Pravila i propisi se usvajaju u skladu s procedurama predviđenim zakonom.				3	
	Pravila i propisi se primjenjuju nepristrasno.				3	
U ovoj općini/gradu zajednički interesi svih stanovnika su važniji od interesa pojedinaca.			1			

Razina primjene određenog principa se ocjenjuje kako slijedi:		OCJENJIVANJE				
PRINCIP 6: Etično ponašanje		NP	VS	S	D	VD
KLJUČNI POJAM	INDIKATOR / POKAZATELJ	0	1	2	3	4
1.	Javno dobro je postavljeno ispred pojedinačnih interesa.				3	
	O javnim politikama se odlučuje uzimajući u obzir ulogu koju općina/grad ima za postizanje opće dobrobiti.					
2.	Lokalni javni interes vodi raspodjelu budžetskih resursa općine/grada.			2		
	Postoje djelotvorne mjere za sprječavanje i borbu protiv svih oblika korupcije.				3	
	Kodeksi ponašanja određuju etične standarde koji se očekuju od izabranih predstavnika i službenika. Oni uključuju i zahtjev da svi interesi, pokloni i izrazi gostoljubivosti budu evidentirani u javno dostupnim registrima.					
	Usvajane su posebne procedure za donošenje odluka u oblastima koje su podložne korupciji, kao što su javne nabavke, prodaja općinske imovine i izdavanje dozvola i licenci.			2		
3.	Preduzima se godišnje preispitivanje antikorupcijskih aranžmana, na primjer kroz internu ili eksternu reviziju.			2		
	Kadrovska politika nalaže da se imenovanje, unaprijeđenje i nagrađivanje zaposlenih odvija prema zaslugama i/ili disciplinski kažnjava u skladu s utvrđenim procedurama.				3	
3.	Sukobi interesa prijavljuju se pravovremeno i uključena lica moraju se izuzeti iz učestvovanja u donošenju relevantnih odluka.				3	
	Od izabranih predstavnika i zaposlenih traži se da prijave svaki potencijalni sukob interesa koji bi mogao utjecati na odlučivanje i da se izuzmu od učestvovanja u donošenju relevantnih odluka.					
	Općinski/gradski Općine/gradovi osiguravaju djelotvorne i efikasne javne nabavke i koriste unaprijed utvrđene kriterije za odabir. Sastanci su otvoreni za javnost i medije, a dnevni red i materijali su javno dostupni.					3
	Općine/gradovi obezbjeđuju slobodan pristup dokumentaciji o javnim nabavkama i odlukama u vezi dodjele ugovora.			2		
U ovoj općini /gradu sva lica imaju jednak tretman bez obzira na njihovu povezanost s izabranim predstavnicima ili službenicima.			1			

Razina primjene određenog principa se ocjenjuje kako slijedi:		OCJENJIVANJE				
PRINCIP 7: Kompetentnost i kapaciteti		NP	VS	S	D	VD
KLJUČNI POJAM	INDIKATOR / POKAZATELJ	0	1	2	3	4
1.	Profesionalne vještine zaposlenih u upravi neprestano se održavaju i osnažuju kako bi se poboljšao učinak i kvaliteta njihovog rada.				3	
	Općina/grad identificira vještine potrebne za djelotvorno pružanje svojih usluga i provodi reviziju vještina kako bi se identificirali nedostaci kao dio strateškog plana radne snage.					
2.	Općina /grad vodi sistem za implementaciju planova za lični razvoj svojih zaposlenika.			2		
	Postoje aranžmani za nagrađivanje dobrog učinaka i poboljšanje lošeg učinaka.			2		
	Općina /grad ima politiku zapošljavanja i selekcije kao i procedure koje su javne i provode se dosljedno.			2		
	Plan obuke je razvijen, implementiran i nadgledan kako bi se osiguralo da su potrebe za osposobljavanjem u potpunosti zadovoljene, a profesionalne vještine kontinuirano razvijane prije nego što to postane prepreka za pružanje usluga te se poduzimaju mjere da se izbjegne da nedostatak obuke ometa učinkovitost pružanja usluga.			2		
3.	Općine /gradovi razmatraju provođenje i ishode procedura zapošljavanja, obuke i unaprijeđenja i na osnovu toga čine poboljšanja.			2		
	Praktične metode i procedure se kreiraju i koriste kako bi se vještine pretvorile u kapacitet i proizvele bolje rezultate.				3	
	Osoblje dobija redovne procjene svog učinka i napredovanja kao dio sustavnog pristupa procjene rada i razvoja karijere.		1			
Većina izabranih predstavnika u ovoj općini /gradu su kompetentni i uglavnom dobro obavljaju svoj posao.			1			

Razina primjene određenog principa se ocjenjuje kako slijedi:		OCJENJIVANJE				
PRINCIP 8: Inovacije i otvorenost za promjene		NP	VS	S	D	VD
KLJUČNI POJAM	INDIKATOR / POKAZATELJ	0	1	2	3	4
1.	Traže se nova i efikasna rješenja problema i iskorištavaju se prednosti savremenih metoda pružanja usluga.					4
	Općina /grad ima strukturiran pristup inovacijama, istraživanju i radu					
2.	Općine /gradovi poduzimaju mjere kako bi identifikovale i primijenile primjere dobre prakse i novih rješenja.				3	
	Postoji spremnost da se isprobaju i eksperimentišu s novim programima i da se uči iz iskustva drugih.				3	
3.	Općina /grad je aktivno uključen u pilot projekt dobrog upravljanja.					
	Klima pogodna za promjene stvara se u interesu postizanja boljih rezultata.				3	
Izabrani predstavnici i zaposleni očigledno su posvećeni poduzimanju aktivnosti koje će obezbjediti da se izvuče korist iz novih rješenja i dobre prakse.						
U ovoj općini /gradu postoje dobre procedure za postupanje po sugestijama građana za poboljšanje pružanja javnih usluga.			1			

Razina primjene određenog principa se ocjenjuje kako slijedi:		OCJENJIVANJE				
PRINCIP 9: Održivost i dugoročna orijentacija		NP	VS	S	D	VD
KLJUČNI POJAM	INDIKATOR / POKAZATELJ	0	1	2	3	4
1.	Potrebe budućih generacija uzete su u obzir u sadašnjim politikama.				3	
	Potrebe buduće generacije rutinski se uzimaju u obzir u procesu planiranja.				3	
2.	Održivost zajednice neprestano se uzima u obzir. Prilikom donošenja odluka se nastoji da se internalizuju svi troškovi i da se problemi i tenzije ne prenose na buduće generacije, bilo da su ekološki, strukturni, financijski, ekonomski ili socijalni.				3	
	Postoji jasno pokazana visoka posvećenost političara i višeg rukovodstva ka postizanju korporativne održivosti.				3	
	Osiguravanje održivosti je integralni dio razvoja politike i strategije, planiranja djelovanja i postavljanja ciljeva u svim odjelima, funkcijama i područjima usluga.			2		
	Specifični resursi i odgovornosti su posvećeni općoj održivosti (npr. u međusektorskoj radnoj grupi).				3	
3.	Rutinski se osigurava da procesi koji se odvijaju u općini, kao što su upravljanje učinkom, revizija i nadzor, obezbjeđuju i mehanizme za davanje povratnih informacija i preispitivanje održivosti u praksi i radu.			2		
	Postoji široka i dugoročna perspektiva budućnosti lokalne zajednice uz svijest o tome šta je potrebno za takav razvoj.				3	
	Postoji plan kapitalnog finansiranja koji osigurava dugoročnu održivost općinske infrastrukture i imovine.			2		
	Postoji razumijevanje povijesne, kulturne i društvene složenosti na kojoj je utemeljena ova perspektiva.				3	
U ovoj općini/gradu donosioci odluka uključuju građane u pronalaženje rješenja za lokalne probleme i održivost.			1			

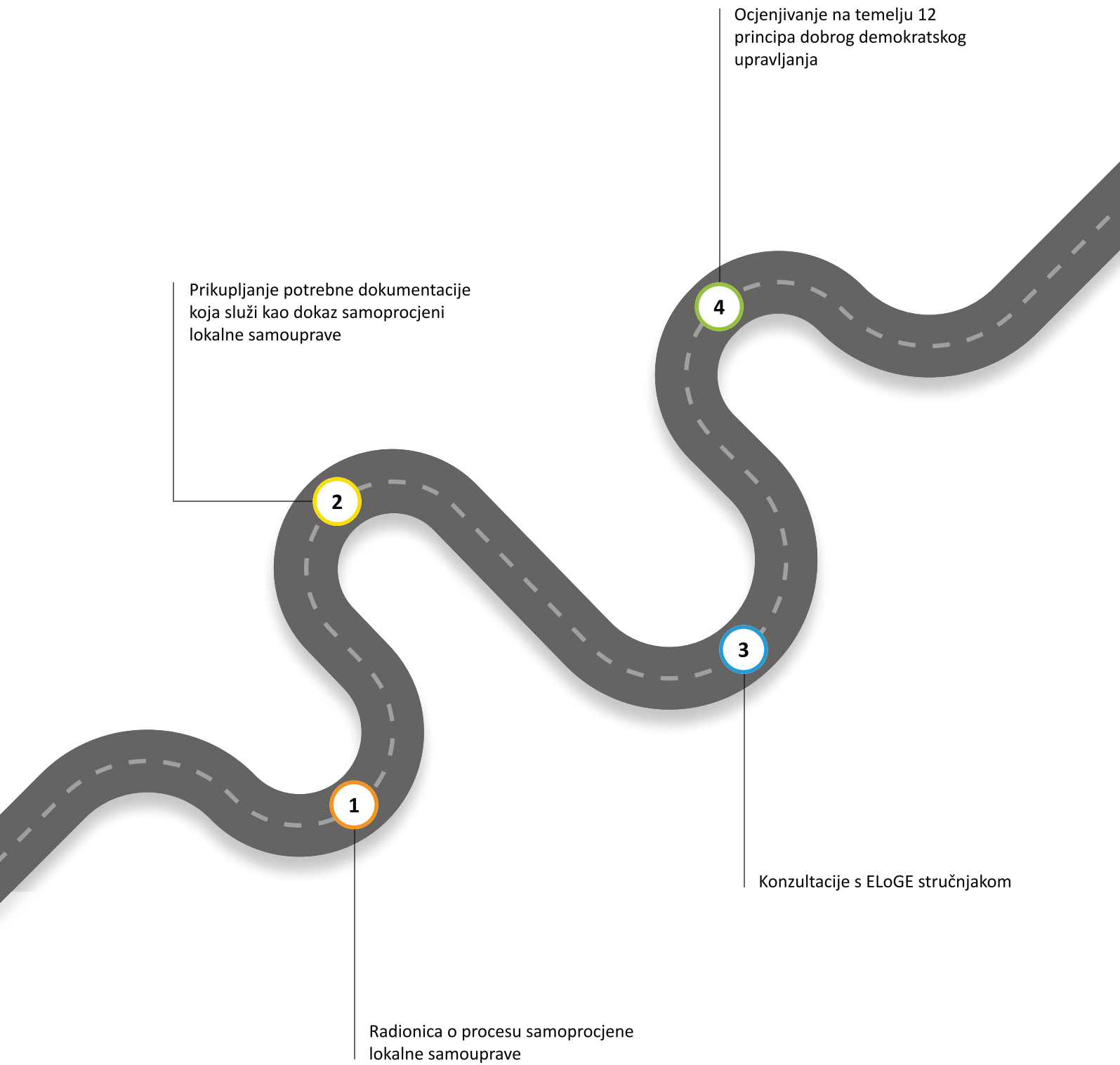
Razina primjene određenog principa se ocjenjuje kako slijedi:		OCJENJIVANJE				
PRINCIP 10: Dobro financijsko upravljanje		NP	VS	S	D	VD
KLJUČNI POJAM	INDIKATOR / POKAZATELJ	0	1	2	3	4
1.	Naknade ne premašuju troškove pruženih usluga i ne smanjuju prekomjernu potražnju, naročito u slučaju važnih javnih usluga.				3	
2.	U financijskom upravljanju primjenjuje se oprez i promišljenost uključujući ugovaranje i korištenje kredita, u procjeni resursa, prihoda i rezervi, te u korištenju posebnih prihoda.				3	
	Stalne financijske upute identificiraju financijske odgovornosti koja se primjenjuju na sve koji rade za općinu /gradu.				3	
	Funkcijom interne revizije preispituju se finansijske transakcije kako bi se osigurala usklađenost sa odredbama odobrenih internih procedura.			2		
	Redovita izvješća su prezentirana zvaničnicima i izabranim predstavnicima upoređujući stvarne prihode i rashode sa budžetom.				3	
	Reviziju javnih računa obavljaju osobe neovisne o općini/gradu.				3	
	Rezultati eksternih revizija i godišnjih revizija se javno objavljuju.			2		
3.	Godišnja revizija uključuje preispitivanje novčane vrijednosti usluga pruženih od strane općine/grada.		1			
	Pripremaju se višegodišnji budžetski planovi uz konsultiranje javnosti.				3	
	Godišnji i višegodišnji budžeti usvajaju se prije početka relevantnog perioda. Budžeti bi trebali navesti ključne odredbe prihoda i njihove namjene.				3	
	Proces pripreme budžeta uključuje opsežne konsultacije s vanjskim zainteresovanim akterima.				3	
4.	Odobreni budžeti, porezne stope i godišnja izvješća sa podacima o rezultatima u pružanju usluga dostupni su javnosti.				3	
	Svim građanima je dostupan sažetak budžeta i podataka o porezima.			2		
4.	Rizici su pravilno procenjeni i upravljani, uključujući objavljivanje konsolidovanih računa i, u slučaju javno-privatnog partnerstva, realističnom podjelom rizika.		1			
5.	Općina/grad identifikira i upravlja svojim rizicima u financiranju i pružanju usluga putem: <ul style="list-style-type: none"> • prihvatanja i priznavanja rizika; • izbjegavanjem rizika (npr. prenosom djelatnosti na neki drugi entitet); • prenošenjem rizika (npr. putem javno-privatnih partnerstava ili pribavljanja komercijalnog osiguranja); ili • dijeljenje rizika (npr. rad u suradnji s drugom općinom). 				3	
	Lokalna vlast učestvuje u aranžmanima za međuopćinsku solidarnost, pravednu podjelu tereta i benefita i smanjenje rizika (sustavi izjednačavanja, međuopćinska saradnja i uzajamno povezivanje rizika).	Međuopćinski pristup je faktor napretka u upravljanju općinom.				3
	Općina/grad učestvuje u međuopćinskoj organizaciji kako bi poboljšala svoje performanse i usluge građanima.				3	
Ova općina/grad dobro informira građane o tome šta porezni obveznici dobivaju za svoj novac.			1			

Razina primjene određenog principa se ocjenjuje kako slijedi:		OCJENJIVANJE				
PRINCIP 11: Ljudska prava, kulturna različitost i socijalna kohezija		NP	VS	S	D	VD
KLJUČNI POJAM	INDIKATOR / POKAZATELJ	0	1	2	3	4
1.	U sferi utjecaja lokalne vlasti ljudska prava se poštuju, štite i provode, a vodi se borba protiv diskriminacije po bilo kom osnovu.			2		
	Općina /grad osigurava da su sve različite grupe uključene i implementirala je mjere protiv diskriminacije i definirala ciljeve koji se postavljaju u svim oblastima politike.				3	
2.	Kulturna različitost se tretira kao vrijednost i ulažu se kontinuirani naponi da se osigura da svi imaju značajnu ulogu u lokalnoj zajednici, identificiraju se s njom i ne osećaju se isključenima				3	
	Općina/ grad aktivno promovira različitost i koheziju kao odlike koje su u najboljem interesu svih građana stavlajući na raspolaganje svoje resurse, podržavajući i subvencionirajući aktivnosti nevladnog sektora, promovirajući dijalog i podstičući partnerstva između različitih društvenih aktera.					
3.	Promoviše se socijalna kohezija i integracija ugroženih područja.				3	
	Općina/grad je postavila jasne ciljeve za poboljšanje društvene kohezije i maksimiziranje potencijala kulturne raznolikosti podsticanjem većeg interkulturalnog miješanja i interakcije.					
4.	Očuvan je pristup osnovnim uslugama, posebno za najugroženije dijelove stanovništva.				3	
	Političari i osoblje osiguravaju, zajedno sa svim strateškim partnerima, da ciljevi jednakosti budu ugrađeni i preneseni u strategije, prostorne planove i pružanje javnih usluga.					
U ovoj općini /gradu se poštuju ljudska prava i njihova primjena napreduje za sve segmente stanovništva.			1			

Razina primjene određenog principa se ocjenjuje kako slijedi:		OCJENJIVANJE				
PRINCIP 12: Odgovornost		NP	VS	S	D	VD
KLJUČNI POJAM	INDIKATOR / POKAZATELJ	0	1	2	3	4
1.	Svi donosioci odluka, kolektivni i individualni, preuzimaju odgovornost za svoje odluke.					4
	Svim donosiocima odluka je jasna njihova kolektivna i individualna odgovornost za odluke koje donose i to je jasno utvrđeno u pravnom okviru i u opisu njihovog posla.					
2.	Odluke se izvještavaju, obrazlažu i mogu biti sankcionisane.				3	
	Vijeće/Skupština priprema redovne javne izvještaje (barem jednom godišnje) kako bi opravdali odluke koje su donijeli.					
	Pravni okvir općine uključuje detalje o izvještavanju, obrazloženju i sankcionisanju odluka koje dobro razumiju izabrani predstavnici, službenici i građani.				3	
3.	Izveštaji i drugi dokumenti biti će dostupni i stavljeni na raspolaganje.				3	
	Postoje djelotvorni pravni lijekovi protiv lošeg upravljanja i protiv postupaka lokalnih vlasti kojima se krše građanska prava.				3	
	Općina /grad ima transparentnu i neovisnu reviziju, kako je propisano u zakonskom okviru. Kontrolni mehanizmi se poštuju i smatraju neovisnim, a preuzimaju se bez straha od pritiska ili naklonosti.					
3.	Revizori su jasni koga treba smatrati odgovornim za svaku odluku i relevantni donosioci odluka se svojevrijem izlažu nadzoru javnosti.			2		
	Općina /grad ima robustan proces koji je utvrđen u njenom pravnom okviru, za primjenu pravnih lijekova protiv lošeg upravljanja i protiv radnji lokalnih vlasti koje krše građanska prava, u skladu s pravilima, propisima i najboljom praksom.			2		
U ovoj općini/gradu izabrani dužnosnici dobro obrazlažu svoje odluke stanovnicima.			1			

PRINCIP	DEFINICIJA NASLOVA	RAZINA ZRELOSTI					
		0 Nije primjenjivo	1 Vrlo slab	2 Slab	3 Dobar	4 Vrlo dobar	Izjava
1.	Pošteno provođenje, izbora, zastupanje i sudjelovanje					3.63	4
2.	Reaktivnost: Blagovremna i adekvatna reakcija				2.83		3
3.	Efikasnost i djelotvornost			2.22			2
4.	Otvorenost i transparentnost				3		3
5.	Vladavina prava				2.5		3
6.	Etično ponašanje				2.5		3
7.	Kompetentnost i kapaciteta			2.13			2
8.	Inovacije i otvorenost za promjene				3.25		3
9.	Održivost i dugoročna orijentacija				2.66		3
10.	Dobro financijsko upravljanje				2.5		3
11.	Ljudska prava, kulturna različitost i socijalna kohezija				2.83		3
12.	Odgovornost				2.85		3
	Ukupan broj bodova						3

PROCES SAMOPROCJENE GRADA MOSTARA

SAMOPROCJENA KAPACITETA GRADA MOSTARA

BODOVANJE

0

NIJE PRIMJENJIVO

1

VRLO SLABO

2

SLABO

3

DOBRO

4

VRLO DOBRO

PRINCIP 1

Pošteno provođenje izbora, zastupanje i sudjelovanje

UKUPNA OCJENA 4

4

Lokalni izbori se provode slobodno i pošteno, u skladu s međunarodnim standardima i domaćim zakonodavstvom, bez ikakvih prevara.

3

Svi se glasovi, uključujući one manje privilegovanih i najranjivijih, saslušavaju i uzimaju u obzir pri donošenju odluka, uključujući i dodjelu resursa.

4

Građani se nalaze u centru javnih aktivnosti i na jasno definiran način su uključeni u javni život na lokalnom nivou

4

Uvijek postoji iskren pokušaj posredovanja između različitih legitimnih interesa i da se postigne široki konsenzus o tome šta je u najboljem interesu cijele zajednice i kako se to može postići.

3

Svi muškarci i žene mogu imati glas u donošenju odluka, bilo direktno ili preko legitimnih posredničkih tijela koja zastupaju njihove interese. Tako široko učešće je izgrađeno na slobodi izražavanja, okupljanja i udruživanja.

4

Odluke se donose po volji mnogih, dok se poštuju prava i legitimni interesi nekolicine.

PRINCIP 2

Reaktivnost - blagovremena i adekvatna reakcija

UKUPNA OCJENA 3

3

Ciljevi, pravila, strukture i procedure prilagođeni su legitimnim očekivanjima i potrebama građanki i građana.

2.75

Javne usluge se pružaju, a na zahtjeve i žalbe se odgovara u razumnom roku.

PRINCIP 3

Efikasnost i djelotvornost

UKUPNA OCJENA 2

2

Rezultati odgovaraju dogovorenim ciljevima

2.25

Sustavi za upravljanje učinkom omogućavaju da se procijene i unaprijeđe efikasnost i djelotvornost usluga.

1

Raspoloživi resursi se koriste na najbolji mogući način.

2.3

Revizije se obavljaju u redovnim intervalima radi procjene i poboljšanja rada.

PRINCIP 4

Otvorenost i transparentnost

UKUPNA OCJENA 3

3

Odluke se donose i provode u skladu s pravilima i propisima.

3

Informacije o odlukama, provođenju javnih politika i rezultatima dostupne su javnosti na takav način da omogućava djelotvorno praćenje i doprinosu radu lokalnih vlasti.

3

Javnost ima pristup svim informacijama koje nisu proglašene tajnima iz dobro obrazloženih razloga u skladu sa zakonom (kao što je zaštita privatnosti ili obezbeđivanje pravičnosti u postupku javnih nabavki).

PRINCIP 5
Vladavina prava

UKUPNA OCJENA 3

2

Lokalne vlasti se pridržavaju zakona i sudskih odluka.

3

Pravila i propisi usvajaju se u skladu s procedurama predviđenim zakonom i provode se nepristrano.

PRINCIP 6
Etično ponašanje

UKUPNA OCJENA 3

2.5

Javno dobro je postavljeno ispred pojedinačnih interesa.

2.6

Sukobi interesa prijavljuju se pravovremeno i uključena lica moraju se izuzeti iz učestvovanja u donošenju relevantnih odluka.

2.5

Postoje djelotvorne mjere za sprečavanje i borbu protiv svih oblika korupcije.

PRINCIP 7
Kompetentnost i kapacitet

UKUPNA OCJENA 2

2.5

Profesionalne vještine zaposlenih u upravi neprestano se održavaju i osnažuju kako bi se poboljšao učinak i kvaliteta njihovog rada.

2

Praktične metode i procedure se kreiraju i koriste kako bi se vještine pretvorile u kapacitet i proizvele bolje rezultate.

2

Javni službenici su motivirani da kontinuirano poboljšavaju svoj učinak.

PRINCIP 8

Inovacije i otvorenost za promjene

UKUPNA OCJENA 3

3.5

Traže se nova i efikasna rješenja problema i iskoristavaju se prednosti savremenih metoda pružanja usluga.

3

Klima pogodna za promjene stvara se u interesu postizanja boljih rezultata.

3

Postoji spremnost da se isprobaju i eksperimentišu novi programi i da se uči iz iskustva drugih.

PRINCIP 9

Održivost i dugoročna orijentacija

UKUPNA OCJENA 3

3

Potrebe budućih generacija uzete su u obzir u sadašnjim politikama.

2.5

Postoji široka i dugoročna perspektiva budućnosti lokalne zajednice uz svijest o tome šta je potrebno za takav razvoj.

2.5

Održivost zajednice neprestano se uzima u obzir. Prilikom donošenja odluka nastoji se da se internalizuju svi troškovi i da se problemi i tenzije ne prenose na buduće generacije, bilo da su ekološki, strukturni, finansijski, ekonomski ili socijalni.

3

Postoji razumijevanje povijesne, kulturne i društvene složenosti na kojoj je utemeljena ova perspektiva.

PRINCIP 10

Dobro financijsko upravljanje

UKUPNA OCJENA 3

3

Naknade ne premašuju troškove pruženih usluga i ne smanjuju prekomjernu potražnju, naročito u slučaju važnih javnih usluga.

1

Rizici su pravilno procijenjeni i upravljani, uključujući objavljivanje konsolidovanih računa i, u slučaju javno-privatnog partnerstva, realističnom podjelom rizika.

2.5

U financijskom upravljanju primjenjuje se oprez i promišljenost uključujući ugovaranje i korištenje kredita, u procjeni resursa, prihoda i rezervi, te u korištenju posebnih prihoda.

3

Lokalna vlast učestvuje u aranžmanima za međuopćinsku solidarnost, pravednu podjelu tereta i benefita i smanjenje rizika (sistemi sistemi izjednačavanja, međuopćinska saradnja i uzajamno povezivanje rizika).

3

Pripremaju se višegodišnji budžetski planovi uz konsultovanje javnosti.

PRINCIP 11

Ljudska prava, kulturna različitost i socijalna kohezija

UKUPNA OCJENA 3

2.5

U sferi utjecaja lokalne vlasti ljudska prava se poštuju, štite i provode, a vodi se borba protiv diskriminacije po bilo kom osnovu.

3

Promoviše se socijalna kohezija i integracija ugroženih područja.

3

Kulturna različitost se tretira kao vrijednost i ulažu se kontinuirani napori da se osigura da svi imaju značajnu ulogu u lokalnoj zajednici, identificiraju se s njom i ne osećaju se isključenima.

3

Očuvan je pristup osnovnim uslugama, posebno za najugroženije dijelove stanovništva.

PRINCIP 12
Odgovornost

UKUPNA OCJENA 3

4

Svi donosioci odluka, kolektivni i individualni, preuzimaju odgovornost za svoje odluke.

2.3

Postoje djelotvorni pravni lijekovi protiv lošeg upravljanja i protiv postupaka lokalnih vlasti kojima se krše građanska prava.

3

Odluke se izvještavaju, obrazlažu i mogu biti sankcionirane.

SAMOPROCJENA KAPACITETA GRADA MOSTARA

BROJ BODOVA PO PRINCIPIMA

PRINCIP 1	4	PRINCIP 7	2
PRINCIP 2	3	PRINCIP 8	3
PRINCIP 3	2	PRINCIP 9	3
PRINCIP 4	3	PRINCIP 10	3
PRINCIP 5	3	PRINCIP 11	3
PRINCIP 6	3	PRINCIP 12	3

UKUPAN BROJ BODOVA

3

Grad Mostar ima dobro razvijene planove i aktivnosti za rješavanje ključnih pitanja sa značajnim primjerima implementacije.

Idamostar@aldaintranet.org

www.Idamostar.org

Fra Ambre Miletića 30, 88 000 Mostar

+387 (0)36 333 830

www.facebook.com/Idamostar/

www.instagram.com/Idamostar

Objavljeno: Studeni 2022.